

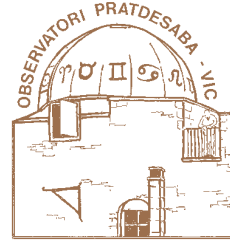

La iniciativa de mantenir el record de **Josep Pratdesaba** i de fer-ne conèixer l'obra científica i cultural és una tasca a la qual se sumen amb goig diverses institucions i entitats d'Osona per tal d'homenatjar aquest vigatà que excel·lí com a científic, com a divulgador cultural i com a ciutadà.

Josep Pratdesaba i Portabella va néixer a Vic el dia 6 d'agost de 1870. Estudià al col·legi de Sant Miquel dels Sants d'aquesta ciutat. Des de molt petit demostrà afecció per les ciències en general i per l'Astronomia en particular, de la qual va ser un veritable autodidacte. Aquesta vocació el portà a instal·lar a la seva casa de la plaça del Mercadal (coneguda com a can Cassa) un observatori propi l'any 1910, que després traslladà al seu emplaçament actual del carrer de l'Escola (1916) i que a la seva mort, ocorreguda quan tenia noranta-sis anys (1967), llegà a la ciutat de Vic.

La labor científica que Josep Pratdesaba realitzà al seu observatori, amb més de cinquanta anys de funcionament, fou veritablement ingent i la donà a conèixer en moltes comunicacions, articles i conferències que posà a l'abast d'un públic molt divers. L'observació del sol i les seves taques, la lluna, els planetes –especialment Venus i Saturn– i les estrelles en el seu pas pel meridià, foren algunes de les seves tasques científiques més rellevants. Fotografià el cometa Halley, famós per la seva llarga cua, i va fundar, amb altres afeccionats a l'Astronomia, la Societat Astronòmica de Barcelona (1910). Al col·legi dels Germans Maristes va muntar una estació meteorològica que es convertí en un dels centres més actius i entusiastes que tingué l'esmentada societat, que finalment fou traspassada a la Mancomunitat de Catalunya.

Col·laborà amb el Dr. Fontserè en la instal·lació de l'Observatori Meteorològic del Montseny i en el descobriment del fenomen de la inversió tèrmica a la Plana de Vic. Fou professor de Física al Seminari de Vic. El seu esperit obert a totes les activitats el portà a participar, ja en la seva joventut, en el Círcol Literari, on a més de donar conferències formà part d'un conjunt musical (1898). Fou el primer vigatà que va pujar en una bicicleta; va ser director de la revista Agrícola Ausetana, membre actiu de Centre Excursionista (1914-1936) i primer president del Patronat d'Estudis Ausonencs (1952-1967). Va rebre la Medalla de la Societat Astronòmica de França, la Medalla de la Ciutat de Vic, i va ser membre de la *International Lunar Society of London*, la qual, atesos els seus mèrits, batejà amb el seu cognom un dels circs lunars. En agraïment a la seva tasca científica i a la dedicació a les activitats culturals vigatanes, Vic posà el seu nom a un carrer en la part nova de la ciutat.

MEMORIAL JOSEP PRATDESABA

<http://personal.redestb.es/kit>

Hi col·laboren:

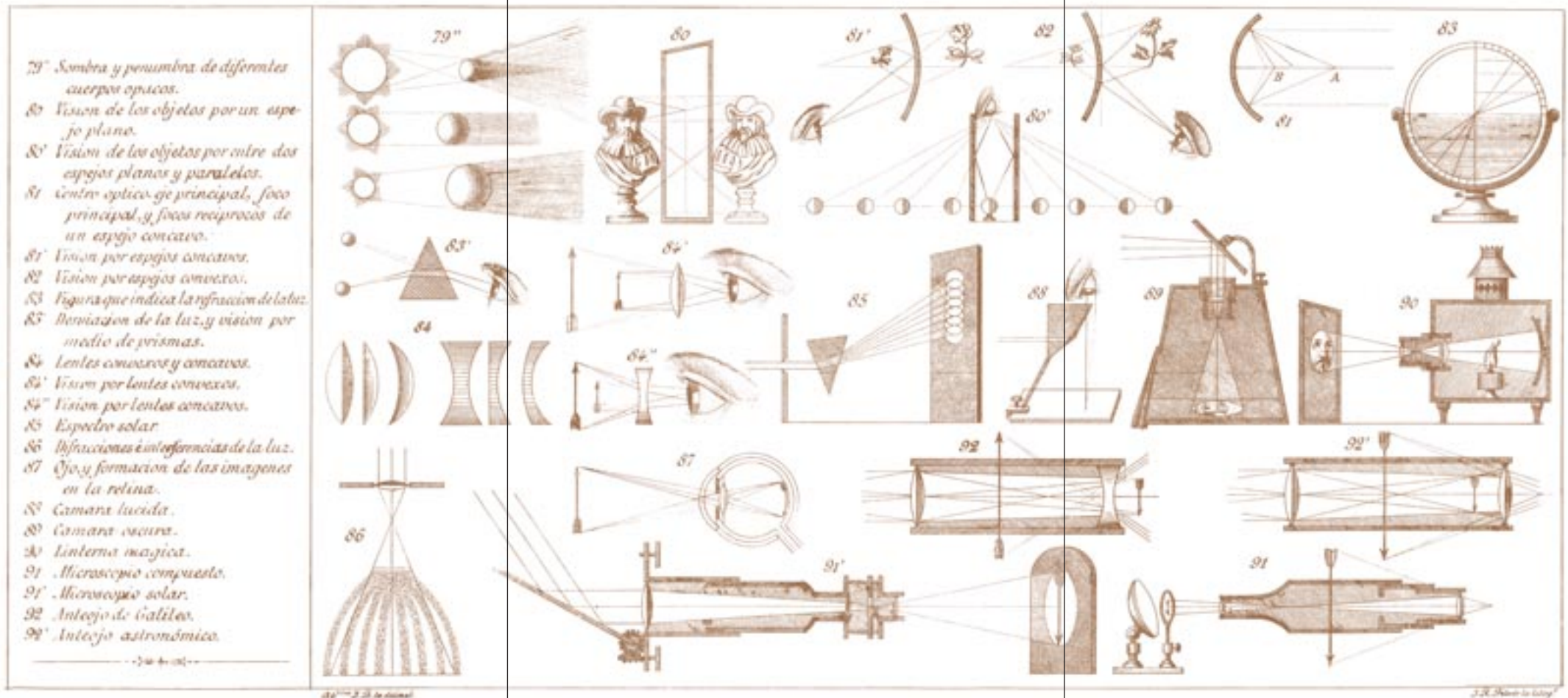

Model de telescopi doble astrofotogràfic de la firma R. Mailhat, París, 1900.

XXXVI Memorial Josep Pratdesaba i Portabella

Gener-febrer 2003

Exposició del 18 de gener al 9 de febrer

Aquesta edició del Memorial té per objectiu recrear la utilització dels principis físics elementals que fan referència a la llum i a les modificacions que l'òptica aporta mitjançant lents, prismes, miralls, etc., i que constitueixen l'univers visual des de finals del segle XIX i part del XX.

A gairebé totes les llars benestants hi havia una llanterna màgica, calidoscopi, zootrop, miralls deformants, teatre d'ombres..., uns elements d'esbarjo visual. A d'altres a més alguns científics utilitzaven el

microscopi per tal de veure allò que és petit i proper o bé el telescopi per veure allò que és gran i llunyà, és el cas de dos científics que visqueren no gaire lluny d'on ara ens trobem, Candi Bayés i Coch i Josep Pratdesaba i Portabella. Frederic d'Oultremont ha fet possible que l'espai que recentment ha inaugurat a la Plaça de la Catedral de Vic, constitueixi el marc idoni per fer conèixer i evocar uns records del passat que esperem compartir amb tots aquells que tinguin interès en les antiguitats i en la història vigatana.

Exposició

del 18 de gener al 9 de febrer

Frederic d'Oultremont
 Salvador Juliana
 Antiquaris

Plaça de la Catedral, 6. Vic

Horari: de dimarts a dissabte, de 10,30 a 14h. i de 17 a 20 h.